

Ustrojowe prawo administracyjne

Materiały do Ćwiczeń z dnia 29 kwietnia 2020 r.

Jednostki pomocnicze

Na podstawie ustawy o samorządzie gminnym gmina może tworzyć jednostki pomocnicze.

Mogą to być:

- a) Sołectwa;
- b) Dzielnice;
- c) Osiedla;
- d) inne.

Jednostką pomocniczą może być również położone na terenie gminy miasto.

Statut jednostki pomocniczej może przewidywać powołanie jednostki niższego rzędu w ramach jednostki pomocniczej.

Jednostki pomocnicze

Jednostkę pomocniczą tworzy rada gminy, w drodze uchwały, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami lub z ich inicjatywy.

Zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostki pomocniczej określa statut gminy.

Przykład:

https://umleczna.bip.lubelskie.pl/upload/pliki/Ur6_118.pdf

Jednostki pomocnicze

Organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami.

Przykład statutu jednostki pomocniczej:

- 1) <https://bip.malopolska.pl/ugtrzyciaz,m,167945,statut-solectwa.html>
- 2) <file:///C:/-=%20%C5%9Bci%C4%85gni%C4%99te/Za%C5%82%C4%85cznik%20nr%2024%20STATUT%20RZEPNIK.pdf>

Jednostki pomocnicze

Sołectwo:

Organ uchwałodawczy: zebranie wiejskie

Organ wykonawczy: sołtys

Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka.

Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania

Jednostki pomocnicze

Dzielnica/Osiedle

Organ uchwałodawczy: rada

Organ wykonawczy: zarząd na czele z przewodniczącym

Statut osiedla może ustalić, że w osiedlu organem uchwałodawczym jest ogólne zebranie mieszkańców. Ogólne zebranie wybiera zarząd osiedla.

Jednostki pomocnicze

Jednostka pomocnicza zarządza i korzysta z mienia komunalnego oraz rozporządza dochodami z tego Źródła w zakresie określonym w statucie.

Statut ustala również zakres czynności dokonywanych samodzielnie przez jednostkę pomocniczą w zakresie przysługującego jej mienia.

Jednostki pomocnicze

Przewodniczący organu wykonawczego jednostki pomocniczej może uczestniczyć w pracach rady gminy na zasadach określonych w statucie gminy, bez prawa udziału w głosowaniu.

Przewodniczący rady gminy jest zobowiązany do zawiadamiania, na takich samych zasadach jak radnych, przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej o sesji rady gminy.

Mienie komunalne

Gmina wykonuje zadania w oparciu o mienie komunalne, np. nieruchomości gruntowe czy budynkowe.

Mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw.

Mienie komunalne

Oświadczenie woli w imieniu gminy w zakresie zarządu mieniem składa jednoosobowo wójt albo działający na podstawie jego upoważnienia zastępca wójta samodzielnie albo wraz z inną upoważnioną przez wójta osobą.

Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest **kontrasygnata** skarbnika gminy lub osoby przez niego upoważnionej.

Skarbnik gminy, który odmówił kontrasygnaty, dokona jej jednak na pisemne polecenie zwierzchnika, powiadamiając o tym radę gminy oraz regionalną izbę obrachunkową.

Mienie komunalne

Zasady zarządzania mieniem:

Zasada samodzielności:

Podmioty mienia komunalnego samodzielnie decydują o przeznaczeniu i sposobie wykorzystania składników majątkowych, przy zachowaniu wymogów zawartych w odrębnych przepisach prawa.

Gmina nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania innych gminnych osób prawnych, a te nie ponoszą odpowiedzialności za zobowiązania gminy.

Zasada szczególnej staranności:

Obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona.

Mienie komunalne

Rada gminy podejmuje uchwały w sprawach majątkowych gminy, **przekraczających zakres zwykłego zarządu**, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej.

Uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy.

Gminna gospodarka finansowa

Gmina samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie uchwały budżetowej gminy.

Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki.

Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest uchwalany na rok budżetowy.

Rokiem budżetowym jest rok kalendarzowy.

Gminna gospodarka finansowa

1. Inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały budżetowej – przysługuje wyłącznie wójtowi (burmistrzowi i prezydentowi miasta) oraz zarządowi jednostki samorządu terytorialnego.
2. Uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej.
3. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego sporządza i przedkłada projekt uchwały budżetowej z uzasadnieniem:
 - 1) organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego,
 - 2) regionalnej izbie obrachunkowej – celem zaopiniowania– do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

Gminna gospodarka finansowa

4. Uchwałę budżetową organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje przed rozpoczęciem roku budżetowego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach – nie później niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego.

5. Do czasu podjęcia uchwały budżetowej, jednak nie później niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego, podstawą gospodarki finansowej jest projekt uchwały budżetowej przedstawiony organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego.

Gminna gospodarka finansowa

Za prawidłową gospodarkę finansową gminy odpowiada wójt. Wójt ma wyłączne prawo: 1) zaciągania zobowiązań mających pokrycie w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków, w ramach upoważnień udzielonych przez radę gminy; 2) emitowania papierów wartościowych, w ramach upoważnień udzielonych przez radę gminy; 3) dokonywania wydatków budżetowych; 4) zgłaszania propozycji zmian w budżecie gminy; 5) dysponowania rezerwami budżetu gminy; 6) blokowania środków budżetowych, w przypadkach określonych ustawą.

Gminna gospodarka finansowa

Gospodarka finansowa gminy jest **jawna**.

Wójt **niezwłocznie ogłasza** uchwałę budżetową i sprawozdanie z jej wykonania w trybie przewidzianym dla aktów prawa miejscowego.

Wójt **informuje mieszkańców** gminy o założeniach projektu budżetu, kierunkach polityki społecznej i gospodarczej oraz wykorzystywaniu Środków budżetowych.

Kontrolę gospodarki finansowej gmin i związków sprawują **regionalne izby obrachunkowe**.

Gminna gospodarka finansowa

Bez zgody wójta/zarządu jednostki samorządu terytorialnego organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może wprowadzić w projekcie uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego zmian powodujących zmniejszenie dochodów lub zwiększenie wydatków i jednocześnie zwiększenie deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Gminna gospodarka finansowa

W przypadku niepodjęcia uchwały budżetowej **do dnia 31 stycznia roku budżetowego** regionalna izba obrachunkowa, w terminie do końca lutego roku budżetowego, **ustala budżet** jednostki samorządu terytorialnego w zakresie zadań własnych oraz zadań zleconych.

Do dnia ustalenia budżetu przez regionalną izbę obrachunkową podstawą gospodarki finansowej jest projekt uchwały.

Gminna gospodarka finansowa

Przykłady:

https://bip.wrota.lubuskie.pl/ugdabie/system/obj/4138_Konstruowanie_budzetu_na_rok_2020.pdf

https://bip.wrota.lubuskie.pl/ugdabie/system/obj/4139_Zarządzenie_Nr_100.2019_ws_zalozen_do_budzetu_na_2020_r..pdf

https://bip.wrota.lubuskie.pl/ugdabie/system/obj/4271_Projekt_Uchwaly_budжетowej_na_2020_r_-.pdf

Źródła

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych